

Székesfehérvár február elsején nem tudta kifizetni tisztviselőit

(Budapesti tudósítónk telefonjelentése.) Nem új dolog a vidéki városok súlyos anyagi helyzete. Most Székesfehérvár városa került kinos helyzetbe: *elsején nem tudta pénztárá-*

ból kifizetni tisztviselőit. A város az utolsó percben a fehérvári bankoktól kölcsönt vett fel, hogy a tisztviselők megkaphassák járandóságukat.

A belügyminiszter elszámoltatja a várost a városi tisztviselők külföldi utazásairól

Statisztika a költségekről, a nyelvtudásról és a tapasztalatokról

(A Délmagyarország munkatársától.) Igen érdekes leirat érkezett a napokban a szegedi városházára. A leirat feladója a belügyminiszter volt, címzettje pedig a törvényhatóság első tisztviselője, tehát a polgármester, a formája viszont: körrendelet, amely minden városhoz és minden törvényhatósághoz szólt. A belügyminiszter ebben a körrendeletében azt a különös és nem várt kívánságát közli a törvényhatóságokkal, hogy lehetőleg sürgősen, postafordultával közöljék vele, hogy 1926-tól 1929-ig kik voltak azok a tisztviselők, akik törvényhatóságuk megbízásából és képviselőleltében külföldre utaztak, akik kiutaztak, milyen határozat alapján és milyen célból tették ezt, mikor és mennyi időre keltek utra, minden egyes esetben mennyi volt az az összeg, amibe a külföldi ut került, ezekről a költségekről a törvényhatóság gondoskodott-e költségvetésileg előre, vagy ha nem, milyen alapok terhére írta a kiadásokat. Megkérdezte a miniszter azt is, hogy a kiküldött tisztviselők hol jártak, mit néztek meg, mit láttak, látottaikról, tapasztalataikról hol, hogyan és mikor számoltak be, szerkesztettek-e róluk jelentést és azt kinek mutatták meg, irtak-e valamit utjukról, ha igen, annak másolatát küldjék fel a városok. Megkérdezi azt is, hogy tapasztalataikat érvényesítették-e a gyakorlatban. Végül aziránt érdeklődik a belügyminiszter, hogy a külföldre küldött városi tisztviselők milyen nyelvismeretekkel rendelkeznek, tudják-e legalább annak az országnak a nyelvét, amelyben megfordultak városi költségén.

A kérdések valóságos pergőtűzként zuhogtak ebből a belügyminiszteri leiratból, amelynek célját nem tudja senki. Szabad arra is

pe száll le a lóról?

Bethlen elmosolyodott és egyik lábát kihuzta a kengyelből. Erre aztán a császár-képe is fintorított egy kis mosolyt és leugrott a lóról, ami nem is esett nehezebbre, mert vakarcs kis ember volt. A fejedelem ebben a percben visszadugta a lábát a kengyelbe és egy kicsit megemelte a jobbát. Erre megszólalt sip, kürt, trombita s percekig ropogott a salve.

Nigrón generális zavarodottan támolygott oda a fejedelemhez és hebegve nyújtott neki kezét:

— En... a császár képe vagyok...

— En Erdély fejedelme vagyok, — nyújtotta le a kezét Bethlen és az egész békétárgyalás alatt lóhátról beszélt a császár gyalogos képével.

A trakta elég jól ütött ki Nigrónra, szabadon vonulhatott el egész seregével, de az udvarnál olyan disgráciába esett, amit nem hevert ki többet. Mire Bécsbe ért, az a hír várta, hogy leteheti a tollas-botot és visszavonulhat a polgári életbe. Soha többet nem bocsátották meg neki, hogy az erdélyi vajdával szemben gyalog képviselte a császár ő szentsége képét.

Ha lett volna már akkor hivatalos lap, az bizonyosan legkegyelmesebb felmentő kéziratot közölt volna valami ércfityegővel megszépítve. Így azonban csak Kemény János jegyezte föl memoárjaiban az esetet, aki később maga is látta Bécsben az elcsapott hadvezért.

— Ott tekergett, büszkelt egy szép franczimer után, az ki, elhiszem, adományáért az mi jó szócskát adott s kedveskedett neki, mert egyébiránt rut, fekete, himlőhelyes és vén ember is vala és így csak azon despektusban marada haláláig...

gondolni, hogy a miniszter statisztikát akar összeállítani a közpénzen külföldet járt magyarokról, de lehet arra is, hogy meg akarja vizsgálni ezeknek az utóbbi időben annyira elszaporodott külföldi kirándulásoknak az aktáit és a számadásait, de listába szeretne jönni gyakorlati következményeikkel is, különös tekintettel a közpénzekkel finanszírozott közérdekre.

Szegeden nagy körültekintéssel fogtak ennek a kérdéssel telespékelt belügyminiszteri leiratnak a hivatalos megválaszolásához. Az aktát nagy gonddal sajtolták keresztül a számvetés, a gazdasági ügyosztály és a kultúrügyosztály aktatömegein, végül most elkészült az óvatos körültekintéssel megstilizált jelentés.

Nagyon ravaszul szerkesztette meg, aki megszerkesztette. Ahol a konkrét, a precíz válasz esetleg kényelmetlen lehetne, ott megmarad az általánosságok keretei között.

A jelentés először a kiküldetéseket sorolja fel kronológikus sorrendben ilyenféleképen:

1926-ban Bécsben nemzetközi lakásépítési és városépítési kongresszus volt, amelyen Szegedet Berzenczey Domokos műszaki főtanácsos és dr. Szendrey Jenő tanácsnok képviselte. A kongresszus öt napig tartott, szeptember 16-tól 20-ig. Berzenczey utiszámlája 9,841.451 korona volt, Szendrey tanácsnoké kerekén 10,000.000 korona.

Ugyanebben az évben németországi tanulmányutra ment dr. Tóth Béla főjegyző és Fodor Jenő adóügyi tanácsnok. Ennek a tanulmányutnak közelebbi és precízebb célja nem derül ki a jelentésből, de az kiderül belőle, hogy öt héttig tartott, szeptember 17-től október 19-ig és költségeire Tóth Béla 19,067.750, Fodor Jenő pedig 17,553.850 koronát kapott a várostól.

A város 1927-ben Fenyő Lajos műszaki tanácsost Badenbe küldte ki, az ott épített új strandfürdő megtekintésére. (Ebben az időben volt szó arról, hogy Szeged is épített modern strandfürdőt.) A tanulmányut január 10-től 14-ig tartott, 348 pengőbe került és néhány héttel később a mérnöki hivatalban már elkészítették a szegedi strand pompás terveit.

Ugyancsak 1927-ben Berzenczey Domokos Szegedet Badenben a Városok Nemzetközi Szövetségének igazgatósági ülésén és a stuttgarti lakásügyi kiállításon. Költsége 700 pengő volt.

1928-ban dr. Wolf Ferenc tiszti főorvos Amerikába hajókázott át, hogy képviselje Szegedet a newyorki Kossuth-szobor leleplezési ünnepélyén. Az utra a várostól 2000 pengőt kapott.

1928-ban augusztus 13-tól 18-ig Sz. Szigethy Vilmos főlevéltáros a bécsi levéltárat tanulmányozta. Utiszámlája 376.52 pengő volt.

Ugyanebben az évben Hammel Dezső városi főkertész hat napig tanulmányozta Bécsben a kertészeti kiállítást 418.90 pengő költséggel. 1929-ben Hammel Dezső a németországi kertészeti kiállítást is megtekintette. Költsége 941.68 pengő volt.

Ugyancsak 1929-ben Papp Ferenc tűzoltó főparancsnok Párisba ment, a tűzoltókongresszusra. 1000 pengőt kapott a várostól erre az utra.

A hét nagy attrakciója:

Emil Jannings és
Lewis Stone

grandiózus világhírneve:

Oroszország
Belvárosi Mozi.

1929-ben volt Rotterdamban és Amsterdamban a nemzetközi kereskedelmi oktatás kongresszusa. Dr. Nyáry György főigazgató utazott ki erre, 800 pengő utiköltséget kapott a várostól.

És ebben az évben volt a városok nemzetközi kongresszusa Spanyolországban, Seville-ban. Ezen négy szegedi városi tisztviselő képviselte Szegedet, Fodor Jenő polgármester helyettes 800, dr. Tóth Béla főjegyző 800, dr. Wolf Ferenc főorvos 1000 és Berzenczey Domokos műszaki főtanácsos 1000 pengő költséggel.

A jelentés ezekről a kiküldetésekről számol be, azután megállapítja, hogy a kiküldött urak tapasztalataikról, tanulmányaikról nyilvános előadások keretében számoltak be leginkább, Berzenczey Domokos és Wolf Ferenc írásban is, hírlapi cikkekben, folyóiratokban és könyvekben. (A jelentéshez mellékeli a város hatósága Berzenczey Domokos megjelent írásait is, de azt nem sorolja fel, hogy kik, mikor és hol számoltak be külföldön szerzett értékes tapasztalataikról nyilvános előadások keretében.) Megállapítja ezután a jelentés, hogy a kiküldött tisztviselők valamennyien bírták annak az országnak a nyelvét, ahol megfordultak a város költségén. (Ez is újdonság, mert eddig senki sem tudta, hogy van a torony alatt olyan főtisztviselő, aki beszélne németül is, spanyolul is, hollandul is, franciául is, angolul is.) Végül megállapítja a jelentés, hogy a külföldi tanulmányutakról visszaérkezett tisztviselők a gyakorlatban is felhasználták új tudásukat és hogy a kiküldetési költségeket a városi tisztviselők külföldi tanulmányutjára fölvevett költségvetési tételből fedezte a város.

Beszélgettünk erről az érdekes körrendeletéről a polgármesterrel, aki így nyilatkozott:

— Mi aránylag még kellemes helyzetben vagyunk, mert újságcikkkel tudjuk bizonyítani, hogy nem volt éppen eredménytelen a külföldi tanulmányutazás. Berzenczey és Wolf sokat írtak uti tapasztalataikról. Ki fog derülni, hogy az összes városok közül aránylag még mi jártunk el a leghelyesebben.

A polgármester eszerint a belügyminiszter körrendelete mögött valami elszámoltatásféle szándékot lát.

Megszűnt Németország katonai ellenőrzése

Berlin, február 1. Németország katonai ellenőrzése a mai nappal megszűnt. Az egykori szövetséges hatalmak kormányai február elsejére visszahívták a berlini követségeik mellé beosztott katonai ellenőrző szakértőket.

Rónai Nándorné luminállal megmérgezte magát

Budapest, február 1. Rónai Nándorné, akinek nagyszabású, milliárdos családai bűnügyét 30-án kezdte tárgyalni a budapesti törvényszék, ma délután luminállal megmérgezte magát. A mentők súlyos állapotban vitték a Rókus-kórházba.

Optika!
Foto
Liebmann látzerésznel
Ha-Ha mellett.